

Indenrigsministeren: Det Forslag, som er stillet af 10 ærede Medlemmer, er jo saa nøie overensstemmende med Lovforslagets oprindelige Affattelse fra min Haand, at jeg ikke kan Andet end meget at anbefale det. Hvad den ærede Ordfører for disse 10 Forslagsstillere har anført idag, er det Samme, som jeg allerede paa et andet Sted har anført til Forsvar for Lovforslagets oprindelige Affattelse; men jeg kan derfor ikke Andet end tillade mig at gjøre opmærksom paa, at denne Affattelse ikke desto mindre trods Udvalgets Indstilling blev fastet i det andet Thing med en afgjørende Majoritet. Hvad Alle synes at være fuldstændigt enige om, er, at Søby Commune paa den ene Side ikke kan betale Staten de tidligere Laan, og paa den anden Side, at den trænger meget til at hjælpes frem igjennem hyerligere Laan. Hvad der nu forekommer mig at maatte være det Afgjørende her, det er, hvorvidt man ved en deelviis Estergivelse af Gjælden og Udflydelsen af Restbeløbet Afgjørelse paa ubestemte Vilkaar i Virkeligheden vil sette Communen istand til at reise nye Laan. Jeg anseer dette for at være meget tvivlsomt, navnlig hvis de nye Laan, som der er al Udsigt til, maatte blive ikke lidet større end det, der har været paaregnet fra først af. Den ærede Ordfører for Udvalgets Fleertal har selv nævnt, at det var sandsynligt, at man ikke vilde kunne nytes med et Laan af 10,000 Rbd. til Havnens Forbedring, men at man vilde komme omtrent til den dobbelte Sum. Dersom Søby Commune skal kunne tilveiebringe et nyt Laan af et saadant Omfang, saa forekommer det mig at være meget uheldigt at fastholde noget af den ældre Gjæld til Statskassen. Jeg frygter meget for, at Communen da ikke vil være istand til at reise det nye Laan. Men dersom man vil fastholde, at Communen skal tilsvare en Deel af Laanet til Statskassen, saa maa jeg rigtignok ansee det for ubetinget at være i Communens Interesse, at der ikke findes en saadan Bestemmelse i Lovforslaget som nu, at Restgjælden skal henstaae indtil Videre rentefrit og uden Afdrag. Der bør da i selve Loven staae, hvorlænge Rentefriheden og Afdragsfriheden skulle vare, og hvorledes Gjælden skal afgjøres efter denne Tids Forløb. Jeg

troer, at dette vil have en væsentlig Betydning, naar Communen skal søge private Laangivere. — At den Restdeel af Gjælden, som Udvalget vil fastholde, de 10,000 Rbd., har en ganske overordentligt ringe oconomisk Betydning for Statskassen, er jo indlysende. Dersom Indenrigsministeren f. Ex. tillader Communen at reise de nye Laan, hvorom der er Tale, mod kun 1 pCt. Amortisation, vil det jo være i 43 Aar, inden de blive betalte, men en Fordring paa 10,000 Rbd., som først forfalder om 43 Aar, udgjør dog i Virkeligheden et saa forsvindende Beløb, og der reddes derved en saa forsvindende Værdi for Statskassen, at det ikke forekommer mig at veie ret meget overfor den aabenbare Vanstuelighed, som man staber for Communen ved Stiftelsen af de nye Laan. — Det ærede 1ste Medlem for 10de Kredts (Vejsen) har som en særlig Grund til ikke at stærpe Vilkaarene og til ikke at forlange for meget af Søby Commune anført, at, selv om det lykkes Byen at tilveiebringe et muligt tilfredsstillende Havneanlæg, vilde Vedligeholdelsesomkostningerne ved dette Anlæg dog være meget betydelige og komme til at tynge haardt paa Communen. Han nævnte netop Sandvandringen langs Kysten eller Tilfandingen af Havnen som et Moment, der herved var af Bigtighed, og jeg kan fuldstændigt stadfæste Rigtigheden heraf. Ved de paagjældende Kyststrækninger er der en ikke ubetydelig Sandvandring nedad Kysten, og det følger af sig selv, at ethvert Anlæg, som standser denne Sandvandring, foranlediger en Ophobning af Sandet. Ganste de samme Forhold ere tilstede ved Statshavnen Frederikshavn, hvor det jo ogsaa maa være i Rigsdagens friste Grindring, at der Tid efter anden udfordres ikke ubetydelige Bevillinger for at faae disse Sandafleiringer i Havnen ryddede tilside; ved Søby Havn er noget lignende Tilfældet.

Jeg kan ikke Andet end her rette en Bemærkning til det ærede 1ste Medlem for 10de Kredts (Vejsen) med Hensyn til den af ham berørte fulde Souverainitet, som Ministeriet for Tiden har og vil have over de saakaldte communale Havne. Jeg troer ikke, at det vil være ganske heldigt for dem, der ville ryste dette Statsstilsyn af sig, at henvise til Exemptet